

PEDRO MADUEÑO

Antoni Pitxot va obrir ahir la seva exposició *La memòria i el temps* a Can Framis, al carrer Roc Boronat de Barcelona

Antoni Pitxot torna a Barcelona amb una síntesi de 50 anys d'art

L'artista de Cadaqués exposa 26 obres a Can Framis

JOSEP PLAYÀ MASET
Barcelona

L'any 1966 Antoni Pitxot va prendre la dràstica resolució d'abandonar Barcelona i anar-se'n a viure a Cadaqués, on la seva família tenia una casa des de finals del segle XIX. Un aïllament que va coincidir amb l'abandonament d'un estil pictòric més convencional, a mig camí entre el realisme i l'impressionisme, per endinsar-se en un univers personal, molt unit a l'entorn mineral i atàvic del Cap de Creus.

Les pedres es converteixen des d'aleshores en la lletra d'un llenguatge pictòric propi. I la seva obra abandona el realisme per acostar-se a un cosmos mitològic i oníric. Tot plegat va ser un "acte heroic", com ho va definir ahir Antoni Pitxot, a Barcelona, on ha tornat per presentar a Can Framis (Fundació Vila Casas) la que considera una de les seves millors exposicions ("fins avui Barcelona no m'havia tractat massa bé", se li va escapar, malgrat la seva habitual diplomàcia).

La memòria i el temps és el títol d'aquesta mostra, comissariada per Glòria Bosch i Mir i oberta del 24 d'abril al 20 de juliol (amb un catàleg amb textos de Daniel Giralt-Miracle i

Mariona Seguranyes). Són 26 obres que arrenquen amb *Paisatge de roques amb peix* (1965), la pintura que va donar entrada a aquella nova etapa. "És potser el meu quadre més misteriós, on ja apareix aquest paisatge de pedres, però on es veu un llobarro que treu el cap i li cau la bava. Els pescadors de Cadaqués em deien: 'Que un llobarro tregui es cap de l'aigua no passa mai'. I amb aquest peix em vaig sentint cada vegada més identificat", diu

"Els accidents són sagrats, vull que un dia pintis Giorgione", li va dir Dalí

Pitxot en to enigmàtic. Gairebé mig segle després ha pintat *Escenari* (2013), on apareixen diferents elements que han marcat l'obra dels seus darrers anys: les figures de Mnemòsine i el violoncel·lista, Ariadna i el toro fenici, Afrodita, "la caixa on he tancat la malenconia" i un paravent darrere del qual apareix un retrat del seu pare. "Ricard Pitxot, el meu pare, va estu-

diar música des de molt jove amb Pau Casals. El mestre li va dir que per foguejar-se havia d'actuar en públic i li va buscar el cafè-cabaret des Italiens de París. Es tractava d'entretenir els clients, una part dels quals queden tapats darrere d'uns paravents. Un dia el cambrer li va dir que des d'una taula demanaven una peça de Mendelssohn i Ricard, que només tenia 15 anys, va improvisar al violoncel amb una certa frivolitat, imaginant que poca cosa li devia importar la música a aquell client. De sobte va notar que algú, per darrere, l'agafava de les orelles. Era Pau Casals. 'No em diguis res, ja sé el que deus pensar de tot això, però no t'ho permeto. L'art no es pot deformar ni deteriorar'. Va ser tota una lliçó d'ètica i estètica. per això, el paravent apareix en aquest oli".

Entre una pintura i l'altra, l'exposició ofereix una síntesi de la producció de Pitxot, amb homenatges explícits a dues obres de referència: *La tempesta*, de Giorgione, i *La batalla de Constantí*, de Rafael. "Obeeixen a comentaris de Dalí, que el fascinaven. Encara recordo el dia que érem a la terrassa del cafè Astoria de Figueres. De sobte es va fer fosc, va caure un xàfec d'estiu i després un llampec. Dalí va fer un bot, com si levités, i ens vam refugiar a l'interior. Llavors em va dir: 'Els accidents són sagrats, vull que un dia pintis Giorgione'". Sobre l'obra de Rafael, li va dir: "El que has de fer és recollir aquestes pedres rodones, pujar-les al taller i deixar-les caure sobre la taula, sense tocar res t'apareixerà la batalla de Constantí". No és una fantasia, Pitxot ordena primer les pedres i els trossos de ceràmica retornats pel mar, després construeix amb elles les figures i els paisatges i finalment pinta.

Una fotografia gegant de Pedro Madueño acompanya a Can Framis les seves obres. Només es veuen les mans de Pitxot entrelaçades a l'esquena, sostenint les últimes pedres recollides al costat de casa seva. És el complement perfecte per explicar la memòria mineral de les seves pintures.●

Sergi Pàmies

Demoscòpia de carrer

Per explicar el moment d'irresponsable i tristíssima degradació que viu el PSC, ahir, en una entrevista que li va fer Jordi Basté a RAC1, l'exdiputat Manel Nadal va fer servir una metàfora bíblica discutible. Per subratllar la demanda de canvis cap a una línia més sobiranista, Nadal va afirmar que quan va pel carrer "la gent l'atura" i li demana precisament això. La Gent Que T'atura Pel Carrer (LGQTPC) és un clàssic de la comunicació pública. Actors, presentadors, músics, polítics, escriptors o presidents de club de futbol cometien l'error d'interpretar la realitat a través d'aquest primer cercle concèntric d'opinions reactives. Són, en general, reaccions d'adhesió o, com passa sovint, de persones que demanen més exigència ("canya, canya!") sense tenir en compte el cost que pot representar (potser perquè opinar sobre els diners i el compromís dels altres és l'esport nacional de molts països).

No tota LGQTPC té les mateixes intencions. Els factors que mouen algú a abordar un personatge públic són sovint la simpatia i la complicitat o, en altres casos, la pulsio de compartir un malestar o d'expressar una denúncia que aprofita l'avinentesa per buscar un interlocutor autoritzat. Potser perquè els meus pares eren persones a les quals molt sovint "la gent aturava pel carrer", tinc una certa experiència en la matèria i puc afirmar que la percepció dels comentaris i dels afectes que s'intercanvien en aquest àmbit reduït de relació no es poden extrapol·lar a una teoria general científica i rigorosa. Si cada cop que entra en un restaurant, a Gerardo Martino li diuen que endavant i ànims, l'entrenador faria bé de no interpretar-ho com una manifesta-

Els factors que mouen algú a abordar un personatge públic són sovint la simpatia i la complicitat

ció plebiscitària de suport. Si cada cop que alguna personalitat prestigiosa de l'economia o de la cultura li diu a Artur Mas que no s'arrosni, el president faria bé de valorar-ne la dimensió afectiva i la càrrega testimonial però no fer-ne una projecció estadística. Hi ha, però, abismes espectaculars entre l'opinió reduïda d'aquest primer nivell de LGQTPC i una percepció amb una perspectiva més racional. Recordo que Aida Nizar, bèstia televisiva reconeguda per una egolatria verinosa i explosiva que la va convertir en fenomen, sempre feia referència a LGQTPC per afalagar-la i idolatrar-la. I era incapaç d'adonar-se de la profunda antipatia i del menyspreu que, d'una manera molt més majoritària i silenciosa, provocava entre l'audiència. En el cas del PSC, que viu un repertori de desgràcies que només necessitava la metàfora evangèlica delirant de Nadal per agreujar-se, sospito que l'entusiasme de LGQTPC pels dissidents del partit és proporcional a la nul·la voluntat de votar-los. Tant al gremi dels tertulians com en un àmbit més domèstic de les sobretalles sempre m'ha fascinat amb quina rotunditat i bel·ligerància dialèctica la gent es manifesta sobre la mala vida del PSC sense afegir un detall rellevant: que ni els han votat ni pensen votar-los mai.

Els tres premis Vila Casas

■ La Fundació Vila Casas va presentar també ahir la mostra temporal dedicada als tres guanyadors del premi de Pintura 2013, que va recaure en Jordi Lafon, Lúcia Masllorrens i Palou (Silvia Martínez Palou). "El jurat va decidir repartir el premi en tres accésits que valoren tant la diferència com la qualitat", va assenyalar Glòria Bosch. Lafon (Barcelona, 1967) mostra peces que són la desconstrucció dels seus objectes quotidians de pintor. Com un cavallet trossejat, que amb les

restes de la fusta ha donat peu a un paisatge, Masllorrens (Caldes de Malavella, 1967) treballa amb pintura acrílica negra i lleixiu que escampa sobre la tela fins que aconsegueix mostrar emocions, tan expressives com aquest *Orgasme I*. Palou (Barcelona, 1961) presenta uns gravats que parteixen de projectes arquitectònics de Josep Lluís Sert, Le Corbusier i Francesc Mitjans (edifici Seida, de Barcelona). Són façanes on se superposa l'obra de l'arquitecte amb la presència humana.